

MILJØ-
DIREKTORATET

INSPEKSJONSRAPPORT

MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS
Tungtransportveien 19
8626 Mo i Rana

Oslo, 23. januar 2018

Deres ref.:
Jens Rønning

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/2223
Saksbehandler:
Håkon E. Larsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Miljøteknikk Terrateam Kontrollnummer: 2017.047.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Jens Rønning

Fra Miljødirektoratet:
Håkon E. Larsen

Andre deltagere fra virksomheten:
Grete Henriksen
Anne Line Sætran
Reidun Sundvor
Anne Skotnes
Ernst Gjestbakk
Hege Granås

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Poul Byskov

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Miljøteknikk Terrateam den 22.-23. november 2017. Miljøteknikk Terrateam har gitt kommentarer til rapporten og kommentarene er vurdert. Ordlyden i kommentardelen av avvik 1, 3 og 5 er endret, og avvik 6 er strøket fra utkastet.

Miljødirektoratet konstaterte syv avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten deponerer avfall som ikke oppfyller kravene til utlekking.
- Virksomheten har hatt ulovlige utslipp til vann i 2017.
- Vannmengdemålinger og måleprogrammet har flere mangler.
- Prøvetaking av sivevannsutslipp er ikke god nok.
- Det er enkelte mangler i virksomhetens miljørisikoarbeid.
- Det er ikke utarbeidet en skriftlig rutine for lossing av tankbiler med slop.
- Virksomheten har hatt mangler i rutine for mottak av farlig avfall.

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Miljøteknikk Terrateam må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. mars 2018 som dokumenterer at avvik er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

23. januar 2018	Håkon E. Larsen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Nordland ved miljøvernavdelingen
- Rana kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS	
Organisasjonsnr.: 972105821	Eies av: 943719721
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	

Kontrollert enhet

Navn: Miljøteknikk Terrateam	Anleggsnr.: 1833.0032.01
Kommune: Rana	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	
Tillatelse gitt: 15. juni 2016	Sist endret: 16. november 2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for 2017.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Miljøteknikk Terrateam plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Miljøteknikk Terrateam innen 1. mars 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Håkon E. Larsen.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varslar herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. *forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 1. mars 2018. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 8 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 15. november 2017. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Miljøteknikk Terrateam bli ilagt et gebyr på kr 29 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 5 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten deponerer avfall som ikke oppfyller kravene til utlekking.

Avvik fra:

Avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1 Grenseverdier for utlekkingspotensial, jf. tillatelsen punkt 3.2 Behandlingsmåter og 4.3 Avfallstyper og utforming av deponiet.

Kommentarer:

Virksomheten opplyste i egenrapporten for deponiet i 2016 at innholdet av løst organisk karbon har vært utenfor grenseverdien ved ristetest flere ganger. Det ble opplyst at dette også er tilfelle i 2017, men at det skjer i mindre grad.

Virksomheten tar jevnlig innbindingsprøver av betonglass med innblandet farlig avfall som deponeres i gruva. Ved analyser av utlekking etter ristetest er det etter en måneders herding av den deponerte massen flere tilfeller av overskridelser grenseverdien for molybden og bly (10 mg/kg tørrstoff). For 2017 frem til inspeksjonstidspunktet gjaldt dette 51 tilfeller for bly og fem for molybden. Virksomheten opplyste at de ved slike overskridelser gjennomfører en ny ristetest etter en periode med ytterligere herding. Stikkprøver viser at utlekkingen fortsatt er over grensen for:

- molybden etter nesten elleve måneders herding (10,3 mg/kg, lass 3951, blanderi 3, 26. september 16¹)
- bly etter ca syv måneders herding:
 - 19,4 mg/kg, lass 32785, banderi 1, 31. januar 17
 - 24,9 mg/kg, lass 32924, blanderi 1, 6. februar 17
 - 11,5 mg/kg, lass 4679, blanderi 3, 20. februar 17
 - 11,8 mg/kg, lass 33213, blanderi 1, 22. februar 17

Virksomheten opplyste at molybden og bly binder seg sterkere etter hvert som betongen herder. Virksomheten kan ikke fremlegge dokumentasjon på at de gjennomfører behandling på en slik måte at de sikrer at deponert avfall oppfyller kravene i avfallsforskriften.

¹ Datoene referer til dato for behandling og deponering.

Avvik 2

Virksomheten har hatt ulovlige utslipp til vann i 2017.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 5.1 Utslippsbegrensninger.

Kommentarer:

Gjennomgang av utslippstall fra virksomheten viser at det har vært ulovlige utslipp i 2017. Dette gjelder månedlige konsentrasjonsgrenser for:

- arsen (april, mai og august, hhv 11,5, 8,8 og 5,4 µg/L – grense 5 µg/L)
- kobber (juni, 293 µg/L – grense 250 µg/L)
- kvikksølv (april og mai, 0,2 µg/L begge måneder – grense 0,1 µg/L)
- sum PAH-16 (april, mai og august, hhv 4,9, 6,1 og 5,2 µg/L – grense 3,5 µg/L)

Virksomheten har også en begrensning på vannmengde som gjennomsnittlig kan slippes ut per måned på 250 m³/døgn. Denne ble overskredet i mars og juni, hhv 632 og 394 m³/døgn.

Avvik 3

Vannmengdemålinger og måleprogrammet har flere mangler.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 13.1 Utslippskontroll og punkt 13.2 Måleprogram.

Kommentarer:

Virksomheten måler vann pumpet ut av gruva i en vannmåler med et telleverk som akkumulerer utgående vannmengder i m³. Bedriften opplyste at måleren skal avleses én gang i uken (hver onsdag) og verdien journalføres i en Excel-fil ("Måling av vannmengde utløp Mofjellet"). Ukevannmengden og gjennomsnittlig døgnvannmengde for perioden beregnes i regnearket.

Vannmengdedata overføres til en annen Excel-fil ("Utløp 2017") som inneholder analyseverdier av innsendte vannprøver og som beregner utslipp av de regulerte parameterne på i tillatelsen.

Miljødirektoratet konstaterte at:

- Måleprogrammet ikke inneholder en beskrivelse av hvordan utpumpet vannmengde fra gruva skal måles, beregnes og journalføres ved bedriften.
- Gjennomgang av tabellen viste flere tilfeller av manglende registreringer i 2017. Fra den 29. mars -16. mai er det ingen registrerte avlesninger.
- Når en kalibrering gjennomføres, blir det ikke journalført tidspunkt for når måleren demonteres og tidspunkt for når den settes tilbake, samt målerstand før og etter kalibrering.
- Utgående vannmengde i kalibreringsperioden blir ikke målt og den blir heller ikke estimert med en verdi som loggføres i tabellen og inngår i regnskapet for utslipp til vann fra gruva.

Virksomheten har etablert åtte grunnvannsbrønner. Virksomhetens måleprogram omfatter bare måling av grunnvannets sammensetning i de åtte brønnene i 2017, og her er det beskrevet at det skal velges ut 2-3 brønner for analyser i årene fremover. Dette er ikke i samsvar med kravet om at alle åtte brønnene skal analyseres, jf. tillatelsen punkt 4.6.

Avvik 4

Prøvetaking av sigevannsutslipp er ikke god nok.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 13.2 Måleprogram.

Kommentarer:

Virksomheten har ikke installert en vannprøvetaker i utslippskontrollen. Det tas ut én stikkprøve i uken av utpumpet sigevann fra gruvedeponiet. Stikkprøver fra fire uker sammenblandes til en månedsblandprøve, som sendes til eksternt laboratorium for analyse. Resultatene brukes til beregning av månedsmiddel for en rekke parametere.

Analyseresultatene viser store variasjoner for flere parametere. Dette er en indikasjon på at prøvetakingsfrekvens er for lav til å fange opp variasjoner i konsentrasjon i komponenter i avløpsvannet. Innsendt blandprøve til laboratoriet bør være sammensatt av et større antall delprøver.

Prøvene som skal sendes til analyse konserveres først når det blir laget en månedsblandprøve. Lang oppbevaringstid av prøver før innsending til laboratoriet kan gi utfordringer mht. konservering for noen analyseparametere. Disse forhold er ikke vurdert i måleprogrammets avsnitt om usikkerhetsbidrag

Miljødirektoratet vurderer derfor at prøvetakingen er derfor ikke representativ for de faktiske utslipp.

Avvik 5

Det er enkelte mangler i virksomhetens miljørisikoarbeid.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 12.1 Miljørisikoanalyse.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd, punkt 6.

Kommentarer:

Virksomheten har tatt i bruk malene for risikoanalyse fra Norsk forening for farlig avfall (NFFA) og Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO). Virksomheten har utarbeidet en kortfattet prosedyre som henviser til et vedlegg med disse malene. Akseptkriterier for risiko og virksomhetens graderinger av konsekvens og sannsynlighet fremgår av vedlegget. Vedlegget er utfylt for elleve ulike driftsområder/aktiviteter hos virksomheten. Miljødirektoratet påpekte at graderingen av konsekvens for ytre miljø ikke er definert tydelig nok til å gi en relevant tallfesting av konkrete utslippsscenarioer.

Miljørisikovurdering av overføring av avfall til tanker har enkelte feil/mangler. Hendelser ved overføring fra tankbil til tank (Lgr-1-YM) omfatter type søl fra slange/bil ved på-/avkobling og slangebrudd. Sannsynlighet er satt til "stor" og konsekvens "ubetydelig", men det er beskrevet at "Konsekvensen av hendelsen er avhengig av hvor mye som renner ut før det blir oppdaget." Virksomheten opplyste under inspeksjonen at verdiene brukt for sannsynlighet og konsekvens er knyttet til mindre søl ved på-/avkobling. Verdisettingen i risikovurderingen av påfylling av forurenset væske fra tankbil synliggjør ikke operasjonens skadepotensiale. I risikoanalysen er det beskrevet at slop-tankene har overfyllingsvern og nivåalarm. Dette er stemmer ikke.

I prosedyren for risikovurderinger har virksomheten skrevet at "Risikovurderinger gjennomføres regelmessig, minimum årlig, og før nytt utstyr eller nye arbeidsprosesser tas i bruk." Dette vil være svært omfattende og vanskelig å følge opp i praksis. Virksomheten opplyste at det er ment at risikovurderingene skal gjennomgås årlig i ledelsens gjennomgang. Slik styrende dokumenter for risikovurdering er beskrevet er det ikke samsvar mellom praksis og styringssystem.

Virksomheten har en samlet handlingsplan for ulike tiltak som skal gjennomføres. Virksomheten opplyste at deler av denne planen gjennomgås i ledermøter. Planen inneholder blant annet tiltak fra risikoanalyser. Totalt var det ca 100 tiltak på handlingsplanen. Tiltak/handlingsplan etter risikoanalyser ligger også som en egen fane i de elleve risikovurderingene som er gjennomført. Stikkprøver viste at handlingsplanene ikke er ajourført. I samtaler med virksomheten ble det konkludert med at bruken av handlingsplanene er lite effektiv og i liten grad synliggjør hvilke aktiviteter som skal prioriteres.

Avvik 6

Det er ikke utarbeidet en skriftlig rutine for lossing av tankbiler med slop.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 4.4 Krav som gjelder driftsfasen og 12.1 Miljørisikoanalyse.
Internkontrollforskriften § 5 annet ledd, punkt 6 og 7.

Kommentarer:

Bedriften skal ha rutiner for mottak av avfall. Dette omfatter bl.a. rutiner for arbeidsoperasjoner som ved bulkleveranser av avfall på tankbil.

All bulktransport skjer med eksterne firmaer og sjåførere som ikke er ansatt på Miljøteknikk Terrateam. Sjåførene foretar i noen tilfeller lossing av tankbiler alene uten at ansatte fra virksomheten er til stede. Levering kan også skje i perioder der ikke er drift/bemanning ved virksomheten.

Miljøteknikk Terrateam har utarbeidet en prosedyre for sjåførere som leverer flyveaske.

Virksomheten har ikke utarbeidet en prosedyre for sjåførere som leverer slop i bulk.
Det samme mangler for sjåførere som leverer sement i bulk.

Risikovurdering ved bulkmottak er ikke behandlet godt nok i risikoanalysen. Den er primært rettet mot mindre søl i forbindelse med frakopling av de fleksible slanger. Mulige uhellsscenarioer med store uhellsutslipp ved overføringen av avfall ikke er behandlet i miljørisikoanalysen.

Avvik 7

Virksomheten har hatt mangler i rutine for mottak av farlig avfall.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 1 Rammer for virksomheten, jf. internkontrollforskriften § 5 annet ledd, punkt 7.

Kommentarer:

Virksomheten har i 2017 mottatt en fraksjon med knust betong som har blitt deklartert som farlig avfall med avfallsstoffnummer 7210 og EAL-kode 170902 "*Avfall fra bygge- og rivingsarbeid som inneholder PCB (f.eks. tetningsmasse, harpiksbaserte gulvbelegg, isolerglass, kondensatorer som inneholder PCB)*". Miljøteknikk Terrateam har ikke tillatelse til å motta farlig avfall med avfallsstoffnummer 7210.

Virksomheten opplyste at den aktuelle betongen hadde et PCB-innhold lavere enn 5 mg/kg og at dette ikke skulle vært deklartert som farlig avfall, og at dette hadde blitt håndtert feil.

Virksomheten viste også at datasystemet som de benytter er endret slik at det på inspeksjonstidspunktet bare er avfallsstoffnummer som er angitt i tillatelsen som kan benyttes i utarbeidelse av tilbud og avfallsregnskap. Virksomheten opplyste at denne endringen ble gjort etter at den feilaktige registreringen av betongen ble levert.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Miljøteknikk Terrateam har en midlertidig tillatelse. Virksomheten har flere frister innen 1. juni 2018. Blant annet skal det redegjøres om videre drift av deponiet og håndtering av utpumpet sigevann.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet